

เรื่องหารือ

การพิจารณาคำขอประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
กรณีบริษัท บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) ยื่นคำขอรับหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่สะสมอาหาร

ข้อเท็จจริง

สำนักงานเขตวังทองหลางได้มีหนังสือที่ กท ๘๒๐๔/๕๓๑๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ขอหารือการพิจารณาคำขอประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. บริษัท บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) ได้ยื่นคำขอประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข โดยใช้อาคารเลขที่ ๒๐๔๑ และ ๒๐๔๓ ซึ่งเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก พื้นที่ประกอบกรรวม ๙๐ ตารางเมตร (เลขที่เดิม ๑๕๒ และ ๑๕๓) ถนนลาดพร้าว แขวงสะพานสอง เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร (กรณียื่นคำขอรับหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่สะสมอาหาร - สะสมอาหารแห้ง อาหารพร้อมปรุง พร้อมบริโภค ใช้ชื่อสถานประกอบการว่า มินิบิ๊กซี สาขา MBK ลาดพร้าวสะพานสอง พร้อมได้แนบหลักฐานประกอบการพิจารณาครบถ้วนตามที่กำหนดในแบบคำขอรับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหาร แบบ สอ ๑)

๒. ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ สำนักงานเขตวังทองหลาง ตรวจสอบด้านสุขลักษณะตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว พบว่าไม่ขัดข้อง

๓. ฝ่ายโยธา สำนักงานเขตวังทองหลาง ตรวจสอบอาคารพบว่า อาคารดังกล่าวมีความสูงจากพื้นถึงพื้นวัดได้ ๓.๐๐ เมตร แต่ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๒๒ กำหนดให้ ห้องขายสินค้า ห้องประชุม ห้องคนใช้รวม คลังสินค้า โรงครัว ตลาด และอื่นๆ ที่คล้ายกัน ต้องมีระยะตั้งวัดจากพื้นถึงพื้นไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ เมตร

ประเด็นหารือ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถพิจารณาอนุญาตให้ผู้ประกอบการ ใช้อาคารดังกล่าวประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้หรือไม่

ข้อกฎหมาย

๑. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

บทบัญญัติว่าด้วยสถานที่สะสมอาหาร

มาตรา ๓๘ ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมีใช่เป็นการขายของในตลาดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖ ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตรต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๔๘ ก่อนการจัดตั้ง

มาตรา ๔๘ การแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบเพื่อดำเนินกิจการตามมาตรา ๓๘ และหนังสือรับรองการแจ้งให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับแจ้งให้ออกใบรับแก่ผู้แจ้งเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการประกอบกิจการตามที่แจ้งได้ชั่วคราวในระหว่างเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นยังมีได้ออกหนังสือรับรองการแจ้ง

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจการแจ้งให้ถูกต้องตามแบบที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ถ้าการแจ้งเป็นไปโดยถูกต้องให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง

...

ในกรณีที่การแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้ผู้แจ้งทราบภายในเจ็ดวันทำการ นับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง ถ้าผู้แจ้งไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้งจาก เจ้าพนักงานท้องถิ่นให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้การแจ้งของผู้แจ้งเป็นอันสิ้นผล แต่ถ้าผู้แจ้งได้ดำเนินการ แก้ไขภายในเวลาที่กำหนดแล้วให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการ นับแต่วันที่ได้รับการแจ้งซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องตามแบบที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง

๒. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๗ ค. กำหนดสุขลักษณะทั่วไปของสถานที่สะสมอาหาร เช่น สถานที่ตั้ง ระบบระบายน้ำ แสงสว่าง และการระบายอากาศ ส่วนที่รองรับมูลฝอย ส่วนข้อ ๘ กำหนดให้ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งต้องดูแลสถานที่ สะสมอาหารให้ถูกสุขลักษณะ รวมทั้งการป้องกันเหตุรำคาญและการป้องกันโรคติดต่อ และข้อ ๑๒ กำหนดให้เมื่อ เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอรับใบอนุญาตหรือการแจ้งแล้วปรากฏว่า ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ให้ออกใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง ตามแบบที่ กรุงเทพมหานครกำหนด แล้วแต่กรณี

ซึ่งหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในข้อบัญญัติฯ เป็นหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะ มิได้มีบทบัญญัติใด กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขต้องพิจารณากฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาอนุญาต

๔. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๓๒ ประเภทอาคารควบคุมการใช้ คือ อาคารดังต่อไปนี้

(๑) อาคารสำหรับใช้เป็นคลังสินค้า โรงแรม อาคารชุด หรือสถานพยาบาล

(๒) อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชยกรรม อุตสาหกรรม การศึกษา การสาธารณสุข หรือกิจการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

...

๕. กฎกระทรวงกำหนดอาคารประเภทควบคุมการใช้ พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๒ ให้อาคารดังต่อไปนี้เป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามมาตรา ๓๒ (๒)

(๑) อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชยกรรม

(๒) อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชยกรรมประเภทค้าปลีกค้าส่ง

(๓) อาคารสำหรับใช้เป็นหอประชุม

(๔) อาคารสำหรับใช้เป็นสำนักงานหรือที่ทำการ

(๕) อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการอุตสาหกรรม

(๖) อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการการศึกษา

(๗) อาคารสำหรับใช้เป็นหอพัก

(๘) อาคารสำหรับใช้เป็นอาคารอยู่อาศัยรวม

(๙) อาคารสำหรับใช้เก็บวัตถุอันตราย

ข้อ ๓ อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชยกรรม ได้แก่ อาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการประกอบกิจการค้า หรือธุรกิจที่มีพื้นที่สำหรับประกอบกิจการตั้งแต่สามร้อยตารางเมตรขึ้นไป

ข้อ ๔ อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชยกรรมประเภทค้าปลีกค้าส่ง ได้แก่ อาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ใน การขายปลีกหรือขายส่งหรือทั้งขายปลีกและขายส่งซึ่งสินค้าอุปโภคและบริโภคหลายประเภทที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่มีพื้นที่สำหรับประกอบกิจการตั้งแต่สามร้อยตารางเมตรขึ้นไป

๖. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๒๒ กำหนดให้ ห้องขายสินค้า ห้องประชุม ห้องคนไข้วรวม คลังสินค้า โรงครัว ตลาด และอื่นๆ ที่ คล้ายกัน ห้องแถว ตึกแถว ต้องมีระยะตั้งไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ เมตร โดยระยะตั้งให้วัดจากพื้นถึงพื้น

ประเด็นพิจารณา

กรณีการออกหนังสือรับรองการแจ้งนั้น ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขมิได้กำหนดให้ต้องพิจารณา กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และกฎกระทรวงกำหนดอาคารประเภทควบคุมการใช้ตามกฎหมายว่าด้วยการ ควบคุมอาคารก็ได้กำหนดให้อาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการสาธารณสุขเป็นอาคารควบคุมการใช้ แต่กำหนดให้อาคาร สำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชยกรรมที่มีพื้นที่ตั้งแต่ ๓๐๐ ตารางเมตรขึ้นไปเป็นอาคารควบคุมการใช้ ซึ่งอาคารที่ใช้ ประกอบกิจการมีพื้นที่ ๙๐ ตารางเมตร จึงไม่เข้าข่ายอาคารควบคุมการใช้

ความเห็นของคณะกรรมการฯ

การนำกฎหมายอื่นมาใช้ต้องใช้อย่างรอบคอบมิให้เหตุมีผล การที่กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขมิได้กำหนด ให้ต้องพิจารณากฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารเพื่อประกอบการออกหนังสือรับรองการแจ้งแล้ว หากนำ กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมาพิจารณาร่วมด้วยก็ไม่ใช่เป็นธรรมกับผู้ประกอบการ

ประเด็นเรื่องความสูงกับพื้นที่ของอาคารมิได้มีความสัมพันธ์กัน กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กำหนดความสูงของอาคารไว้ โดยอาคารที่ใช้เพื่อการพาณิชยกรรมต้องมีระยะตั้ง ๓.๕๐ เมตร โดยระยะตั้งให้วัด จากพื้นถึงพื้น และกรณีของห้องหรือส่วนของอาคารที่อยู่ภายในโครงสร้างของหลังคา ให้วัดจากพื้นถึงยอดฝ้าหรือ ยอดผนังของห้องหรือส่วนของอาคารที่ไม่ใช่โครงสร้างของหลังคา ส่วนกรณีอาคารควบคุมการใช้ นั้นตาม กฎกระทรวงเดิมกำหนดอาคารตั้งแต่ ๘๐ ตารางเมตรเป็นอาคารควบคุมการใช้ แต่กฎกระทรวงฯ ปี ๒๕๕๒ กำหนดอาคารตั้งแต่ ๓๐๐ ตารางเมตรเป็นอาคารควบคุมการใช้ เมื่อก่อสร้างอาคารเสร็จแล้วต้องขอหนังสือรับรอง การเปิดใช้อาคารเพื่อเป็นการรับรองว่าก่อสร้างอาคารเป็นไปตามแบบที่ขออนุญาต กรณีของเขตวังทองหลาง หาก อาคารที่สร้างหลังปี ๒๕๒๒ จะต้องมี ความสูง ๓.๕๐ เมตร แต่หากสร้างก่อนปี ๒๕๒๒ ยังไม่มีหลักเกณฑ์กำหนด เรื่องความสูงของอาคาร

กรณีตามข้อหารือ การออกหนังสือรับแจ้งหากพิจารณาแล้วไม่ขัดกับข้อบัญญัติท้องถิ่นก็สามารถออก หนังสือรับรองการแจ้งได้ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขมิได้กำหนดให้ต้องพิจารณากฎหมายว่าด้วย การควบคุมอาคารประกอบการออกหนังสือรับรองการแจ้ง

มติที่ประชุม

การออกหนังสือรับรองการแจ้งสถานที่สะสมอาหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หากสุขลักษณะ ของสถานที่ไม่ขัดกับข้อบัญญัติว่าด้วยสถานที่สะสมอาหารแล้ว สำนักงานเขตก็สามารถพิจารณาออกหนังสือรับรอง การแจ้งได้

ลัดดาวรรณ ดอกแก้ว/ผู้จัดทำ

๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑

อ้างอิง

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑